

CAMPANER

PRENSA
COORDINADA

publicació de l'O.C.B.

Juliol-Agost 1992
Any XI. Núm. 63

FESTES DE SANT VICTORIÀ

* * * *

L'AMO EN TOMEU «ES FERRER»

* * * *

TORNEIG DE TENNIS

CAMPANET

Revista Bimestral

Edita:

Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet

Coordinador:

Antònia Bennàsser Capó

Equip de Redacció:

Joan Buades
Bartomeu Martorell
Jaume Morell
Damià Pons
Miquel Vives

Col·laboradors:

Bartomeu J. Barceló
Francisca Bisquerra
Margarida Crespi
Damià Ferrà-Ponç
Antoni G. Gómez
Antònia Horrach
Elionor Horrach
Maria Antònia Juan
Jaume Ordines
Gabriel Reinés
Pere Antoni Reinés
Catalina Valriu

Fotografia:

Pere March
Jaume Morell
Jaume Nadal
Jaume Ordines
Sebastià Reinés
Arxiu Rev. Campanet

Dibuixos:

Joan Martorell
Rafel Pons
Antoni Ripoll

Portada:

Jaume Ordines

Impressió:

Informacions Llevant

Dipòsit Legal:

P.M. 659/1982

Domicili:

Camí de Son Cabot s/n
Tfn.: 51 62 39

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Preu: 225 pessetes.

SUMARI

	Pàgines
Editorial.....	3.
Noticiari.....	4.
Sant Victorià 1992.....	8
Conversant amb Bartomeu Colom.....	16
Entrevista a en Jaume Nadal.....	19
Actes Xè Aniversari.....	21
En Toni «Quic».....	21
Poesies.....	22
Bona Cuina.....	23
El BEC informa.....	25
Crònica de la Tercera Edat.....	26
Torneig de Tennis.....	27

ADOMAR

ALTA FIDELITAT DIGITAL

JOAN MARTORELL MARTORELL
Carrer Petxino, 9 - 1º. - Tel. 51 63 62

CAMPANET

ESPECIALITAT EN MUNTATGES D'EQUIPS DE MÚSICA D'ALTA FIDELITAT DIGITAL PER: CAFÈS, PUBS, VIVENDES I COTXES DES D'UN SIMPLE ALTAVEU A L'EQUIP MÉS COMPLET DE MÚSICA. LECTORS DE COMPACT DISC, PLETINES, EQUALITZADORS, PREVIS, MESCLADORS, ETAPES DE POTÈNCIA, ALTAVEUS DE DUES I TRES VIES, BAIXOS I SUB-BAIXOS

Tot Gust

San Miquel, 79 - Tel. 51 64 49

CAMPANET

la tenda de moda

EDITORIAL

ELS JOCS OLÍMPICS

Els Jocs Olímpics de Barcelona ja són una realitat. Després d'anys d'espera i de preparació, a la fi crema la flama olímpica a l'estadi de Montjuïc.

Mai no havíem tengut uns jocs tan a prop ni, segurament, els havíem viscut tan intensament. Un campaneter, en Gabriel Reinés, ha tengut l'oportunitat -compartida per molts de mallorquins- de dur la torxa olímpica en el seu pas per Mallorca. La presència de la torxa ha estat acollida amb entusiasme i la vàrem poder veure passar molt a prop, a Inca. Uns altres campaneters, en Diego Camuñas i la seva família, han anat a Barcelona per participar en un campionat d'exhibició de tir de basquetja.

Són unes olimpíades que han servit per mostrar una realitat històrica i cultural desconeguda per a molta gent. A l'editorial que vàrem dedicar, l'any 1986, a la concessió dels jocs a Barcelona, ja dèiem que aquesta celebració esportiva podia «esser una plataforma de relleuament de la nostra cultura, una cultura que, no ens enganem, compartim els mallorquins, lligats per història i per naturalesa a les altres terres de parla catalana».

Amb aquesta oportunitat històrica, el món ha pogut saber que un racó de la Mediterrània hi ha una cultura milenària i una llengua amb dret a viure, amb dret a ser respectada.

LA POLÈMICA HOSPITALÀRIA

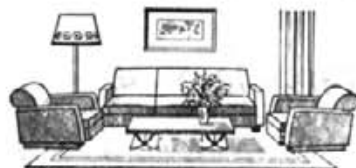
Aquestes darreres setmanes la premsa i altres mitjans de comunicació s'han fet ressò d'una polèmica que a molts de ciutadans ens ha deixat desorientats. Semblava com si el problema fos decidir si el nou hospital que s'ha de construir a Mallorca s'ha de localitzar a Inca o a Palma. La veritat és que tenint en compte com es troba la medicina pública -massificació a Son Dureta, llarguíssimes llistes d'espera que el fan arrossegar mesos i mesos la malaltia- és com una broma de mal gust que les administracions públiques amaguin el problema real, les deficiències greus de l'atenció sanitària que reben els mallorquins, i el dissimulin organitzant batalletes sobre qüestions que en cap cas són el bessó del problema. Com a ciutadans que pagam els impostos, com a membres d'una Comunitat Autònoma que anualment aporta a l'Estat un bon caramull de mils de milions més dels que amb posterioritat ens són retornats, creim tenir el dret a exigir que d'una vegada per totes la sanitat a Mallorca tenguí garanties de qualitat, de rapidesa i de comoditat hospitalària. I això, segons el nostre parer, passa per tenir un bon centre de salut a cada municipi, un hospital comar-

cal a Inca i a Manacor que estiguin ben dotats en personal i en mitjans, un Son Dureta reformat i desmassificat, i un altre hospital de nova planta a Palma que resolgui les necessitats de medicina d'alta especialització que es produeixen a les Balears. I tot això sense embullar la tronca ni enredar el personal (què espera el Ministeri de Sanitat per acabar l'hospital de Manacor?). En conclusió, volem que es construeixi ràpidament un Hospital a Inca (ja fa uns quinze anys que l'esperam), que s'acabi d'intermediat el de Manacor i que se'n faci un altre a Palma per descarregar Son Dureta.

Aquesta ens sembla l'única solució hospitalària bona de veritat. La que els ciutadans es mereixen i la que les administracions públiques han de fer possible aconseguir. Al govern de l'Estat és a qui fonamentalment li correspon posar-hi els recursos i a l'administració autònoma li pertoca demostrar la voluntat política que faci falta perquè es crei una oferta de sanitat pública, de la gestió de la qual se n'hauria de fer càrrec, que satisfaci plenament les necessitats de la gent de les Balears.

Lluís Bennàsar Sampol

TAPISSERIA

BAR ES CLUB

plaza major, 25

tel. 51 60 48   campacnet

Noticiari

MOCIÓ DEL BEC SOBRE LES BICICLETES AL TREN D'INCA

A la sessió plenària de dia 18 de juny, el Bloc Ecologista de Campanet va presentar una moció perquè l'Ajuntament sol·licitàs a FEVE que amb el tren d'Inca es poguessin transportar bicicletes. Jaume Pol (PP) va comentar que només els partits polítics poden presentar mocions. Després de consultar la legislació vigent, el batle va sotmetre a votació si aquest punt s'havia de tractar o no. Els regidors del PSM i del PSOE varen votar a favor que es tractàs i el del PP en contra.

Seguidament es va iniciar el debat sobre la qüestió. Jaume Pol (PP) va dir que el seu grup no votaria perquè considerava que aquest tema no s'havia de debatre. Joan Amengual (PSOE) es va mostrar en principi favorable a fer aquesta petició a FEVE, però també va argumentar que l'Ajuntament hauria de fer propostes concretes d'actuació a altres organismes. Finalment, es va acordar amb l'abstenció del PP, demanar a FEVE que es puguin transportar bicicletes al tren d'Inca.

PREGUNTES DEL PSOE

En aquest mateix ple de dia 18, Joan Amengual, portaveu del grup municipal del PSOE, va fer diverses preguntes. Primer, va demanar explicacions al batle sobre el fet que en un diari es donàs la notícia de l'aprovació de la moció del BEC sobre el transport de bicicletes al tren d'Inca abans que s'aprovàs. El batle li va contestar que

ell només havia manifestat al diari la intenció del seu grup de defensar aquesta moció.

També va demanar l'import del pressupost de les festes de Sant Victorià. El batle li va contestar que s'havien pressupostat entre 2.100.000 i 2.150.000 pts. Finalment, va sol·licitar que el secretari del Col·legi Llorenç Riber certificàs a quants de consellers escolars ha assistit el representant municipal.

A continuació, el grup municipal del PSOE va formular per escrit diverses preguntes al president del Patronat Municipal de música: si tenia previst proposar un candidat a la vicepresidència de la Junta, que està vacant des del mes de setembre, si preveia ampliar el nombre de membres, que ara és de tres, i que s'explicassin els criteris per contractar els autocars dels desplaçaments de la banda de música: preu pagat per cada desplaçament, preu ofert per Mateu Nicolau i motius per prescindir de l'autocar de Campanet. Com que Miquel Vives, el regidor a qui anaven dirigides aquestes preguntes, no hi era, la contestació a les preguntes va quedar pendent per a un altre Ple.

DUES TESIS DOCTORALS FETES PER CAMPANETERS

Campaneters d'adopció i de residència, però de soca-rel pel seu grau d'integració en la vida del nostre poble. Entre d'altres coses, tant l'un com l'altra són col·laboradors d'aquesta revista.

En Bartomeu Barceló, psicòleg de professió, va presentar una tesi doctoral que tractava el tema de la **Psicologia infantil i la música**, un tema sobre el qual ja havia

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

Bar

Sa Galeria

vapes variades

glacsa major, 4

campanet

publicat un llibre, fa uns anys, i de l'estudi del qual ell n'és pioner a nivell de l'Estat Espanyol. El tribunal que va jutjar la tesi va donar-li la qualificació màxima: **Apte cum laude**.

La tesi de na Caterina Valriu, filòloga i professora de la Universitat de les Illes Balears, tenia el títol següent: **Influència del conte popular tradicional en la literatura infantil i juvenil catalana actual (1975-1985)**. La va llegir el passat 23 de juny i el tribunal va atorgar-li un **Apte cum laude**.

Així mateix, el dia 30 va presentar-se a Palma el llibre **Calendari de les festes de les Illes Balears**. Na Caterina hi ha aportat la part de la redacció que tracta de les festes de l'hivern, en Carles la referida a les festes de l'illa de Menorca. El llibre, d'aspecte i impressió excel·lents, ha

estat dirigit i coordinat per en Gabriel Janer Manila i el va promoure la Fundació de Serveis de Cultura Popular de Barcelona.

CURSET DE BRODAT

Durant els mesos de maig i juny, una trentena de persones han assistit a un curset de brodat organitzat per la Cambra de comerç, la Mancomunitat del Raiguer i l'Ajuntament de Campanet. El curset era impartit per Maria Ordines, de Muro, i es feia els capvespres a l'Ajuntament. Com que ha tengut molt d'èxit de participació, ja s'ha pensat en un segon curs que es farà, en principi, els mesos de setembre i octubre.

yogur natural
GARANTIA NESTLÉ

EL IOGUR DELS ESPORTISTES

INCA CENTRO AUTO, S.A.

CONCESSIONARI OFICIAL

OPEL

GM

Avd. d'Alcúdia, 71
RECANVIS I TALLER: Tel. 50 50 21
VENDES: Tel. 50 34 86

INCA

CAMPANETERS OLÍMPICS

Els dies 4 i 5 de juny va celebrar-se a Barcelona, organitzada per l'Olimpiada Cultura, una mostra d'esports tradicionals representatius dels diferents països de l'Estat Espanyol. Hi hagué exhibicions de lluita lliure canària, de llançament de clau per part dels aragonesos, d'aixecament de sacs d'arena a càrrec dels bascos, ... Les Bales hi aportaren el tir de fona. Quinze tiradors (de Llosesta, Campanet, Sa Pobla, Sóller, i un d'Eivissa i un altre de Menorca) demostraren el seu estil i la seva punteria

en un camp de futbol barceloní, davant un públic bastant nombrós. Tots ells varen rebre un diploma que deixava constància de la seva participació. A més de la demostració varen fer una tirada competitiva.

El grup comptava amb tres tiradors campaneters, en Diego Camuñas, la seva dona n'Antònia Reinés i el seu fill en Francesc. Ben segur que deixaren ben alt el pavelló del nostre poble, com fan a gairebé totes les tirades que es celebren durant l'any. A Barcelona el que va lluir-

B A R
CA'S RETO

GELATS I TAPES VARIADES

Rafel Capó Palou

— PINTURA I DECORACIÓ —

Joan Reinés Buades

Sant Miquel, 93

Costa i Llobera, 1 - 2n E.

07310 CAMPANET

TEL. 51 69 92 51 62 68

se més va esser el fill, que va quedar classificat en segon lloc i que per això va rebre un preciós trofeu que és una representació platejada d'en Cobi, la mascota olímpica. Realment som un poble que no ens privam de res: el 1992 també hem tingut participants a l'Olimpiada.

TORNEIG DE FUTBOLET

El Torneig de futbolet d'enguany, que ha durat tres setmanes, va acabar dissabte dia 11 de juliol amb un partit emocionant entre Sa Pujada i Neumàtics de sa Pobra. El marcador va estar molt igualat i al final es va imposar Sa Pujada amb un resultat de 4-3. El tercer i quart classificats varen ser respectivament, Perruqueria Mascaró i K-5 d'Inca.

Els altres equips participants eren Lliga Antialcohol, Perruqueria Teresa de Búger, Perruqueria Jaume-Sa Pujada, Es Club, Sa Galeria i Moscarí.

També es varen disputar un torneig de benjamins i un d'alevins. Sa Pujada va guanyar el de benjamins i Cas Reto i Es Punt varen quedar segon i tercer, respectivament. En el torneig d'alevins es va imposar Sa Galeria i Es Club va fer segon. Quedaren classificats a continuació Cas Reto, Sa Pujada i el Bar del Poliesportiu.

El primer d'aquests torneigs estívencs de futbolet es va disputar l'any 1982. Enguany es compleixen, per tant, 10 anys des de l'inici d'aquesta competició. Volem aprofitar aquest fet per donar l'enhorabona per aquest aniversari a tots els qui l'organitzen, especialment a en Joan Amequal, que és l'autèntic motor d'aquests torneigs.

CANVIS AL BAR DE LA TERCERA EDAT

N'Antònia Maians i na Catalina Rosselló «Roca» varen esser les dues encarregades de posar en marxa el Bar de

la Tercera edat, i més endavant el menjador. La gent que va acollir-se als servicis del bar sempre en va estar satisfeta.

Amabilitat i bon menjar varen esser la seva divisa. Uns dies abans de la seva retirada, els cent vint-i-cinc amics d'aquesta revista vàrem tenir l'ocasió de comprovar-ho per darrera vegada.

El darrer dia de juny varen passar el relleu als dos nous responsables: el matrimoni format per en Ramon i na Magdalena «fidevera». Ben segur que el Bar de la tercera edat continuarà endavant oferint bona atenció a tots els campaneters que hi pugin, i molt especialment als homes i dones de la tercera edat.

DEFUNCIONS

-Joana Aina Gual Palou «Maciana», de 78 anys (18 juny 1992)

-Pere Marroig Bennàsser «Poncet», de 82 anys (19 juliol 1992).

EL DARRER ADÉU

El darrer adéu a Biel Seguí «de So n'Estrany» que va morir el passat dia 9 d'agost.

Tots ens demanavem per què?, i tu ja no hi eres. Havies partit per viure millor i no tornar morir. Pels

mortals és difícil comprendre aquesta situació. La confusió regna entre nosaltres i no trobam resposta. El silenci es fa present i es mescla amb la impotència.

La teva família desesperada no troba conhort. Tu, Biel, ara que ho saps tot, ajuda'ls a sortir d'aquest pas incomprendible.

Sabem que tu, Biel, no volies anar-te'n, tenies 26 anys i estaves a la flor de la vida, volies viure en aquesta terra amb totes les contradiccions.

Que la teva transició hagi estat dolça i que la nova existència amb Déu sigui per ajudar-nos a fer camí. Un dia ens retrobarem tots i viurem estimant, sense temps ni espai.

Antònia Bennàsser i Capó

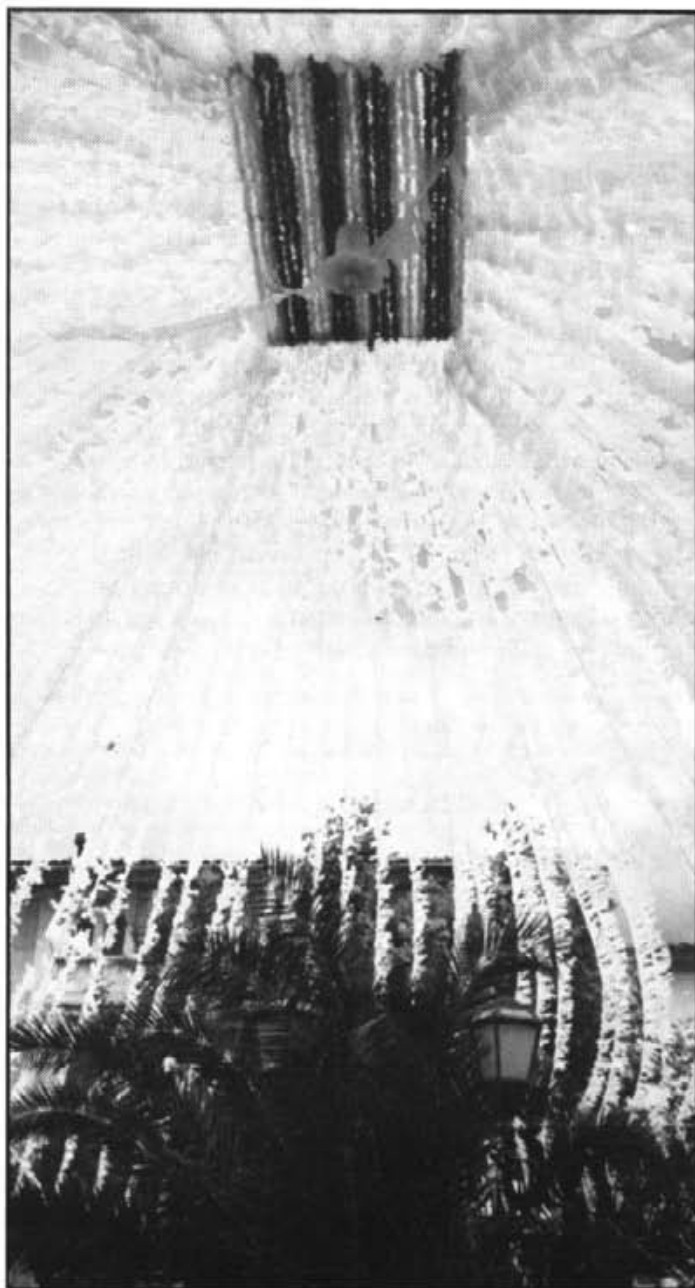
SANT VICTORIÀ 1992

L'EMPAPERAT DE LA PLAÇA

La plaça Major és sempre el centre del poble, però encara ho és molt més la setmana de les festes de Sant Victorià.

Per això es fa necessari endomassar-la bé. Un parell d'empleats de l'Ajuntament i alguns regidors s'hi passen hores i hores per a deixar-la que fes mirera. Cintes de paper blanc alçant-se des de totes les voreres fins a un punt elevat que es situava ben damunt la part central del «palco». I, a més, enguany tingueren l'ocurrència de dibuixar, al centre de tot, un dossier combinant cintes de paper vermelles i grogues. Idò bé, tanta feina, que val a dir que havia donat un bon resultat, va quedar convertida en un no res perquè la matinada del dissabte un o uns quants brètols, d'aquells que només saben esser altruistes destruint les coses que han fet els altres, varen tenir la idea maligna de pegar foc a tot l'empaperat. Un acte lamentable que tan sols converteix en indignes els que el realitzaren aprofitant-se de la nit. La majoria dels campaneters, lògicament, cregueren del tot repudiable aquest comportament. Els actes d'incivisme mai no poden tenir cap justificació. Així i tot, sembla que hi ha hagut alguna gent que ha pretès explicar l'acte incendiari en el fet que, segons ells, haurien volgut cremar «la bandera catalana».

Als qui han dit això convendria demanar-los com així coneixen les intencions que guiaren la mà dels priòmans. També l'ús destructiu del foc. I finalment els recomanariem que, consultant un diccionari, aprenguessin a distingir entre el que és una bandera («tros de tela, ordinàriament rectangular, fixat per un costat a un pal o asta...») i el que és un dossier («ornament, generalment de forma rectangular, que hom col·loca formant sostre...»). A la plaça de Campanet hi col·locaren un dossier, evidentment un dossier fet amb la combinació dels colors vermell i groc. O és que qualcú encara ignora que les quatre barres vermelles horitzontals sobre un fons groc són el símbol per excel·lència dels mallorquins des de fa més de 750 anys i que, a més a més, ocupen les 4/5 parts de la bandera actual de les Illes Balears. Si coneguessin la història, sabrien que la quatribarrada és un símbol propi de totes les terres de l'antiga Corona d'Aragó.

ESTANC i PAPERERIA

CATALINA BARRERA

Llibres
i
Material
Escolar

SANT VICTORIÀ 1992

PREGÓ DE FESTES

El pregoner de les festes de Sant Victorià d'enguany fou en Gabriel Vilanova. El pregó -que fou llegit el dissabte dia 4 de juliol just abans del concert de trompeta i orgue, a l'Església Parroquial- va ser una evocació de la seva infància a Campanet, centrada especialment en un dels indrets que guarda més records per als allots del poble: s'era de Son Bordoy.

En Gabriel Vilanova ha estat el tercer pregoner de les festes. Fa tres anys, en Jaume Vidal Alcover va llegir el primer pregó i l'any passat el pregoner fou en Damià Ferrà-Ponç.

PRESENTACIÓ D'HISTÒRIES DELS MALLORQUINS, DE GABRIEL SABRAFÍN

Dins la programació d'actes de les festes, el dimarts dia 7 de juliol es va presentar, a l'Ajuntament, el llibre **Històries dels mallorquins**, de Gabriel Sabrafín. El propi Sabrafín va comentar el seu llibre, que és una selecció interessant d'esdeveniments històrics que afectaren la vida dels mallorquins des de l'any 1229 fins al final del segle XIX. El llibre està escrit d'una forma molt amena, dividit en petits episodis d'una durada aproximada de dues pàgines, on l'autor d'alguna manera pren partit pel poble enfront del poder establert en cada època.

L'acte es va completar amb un vídeo titular «L'honra venjada», dirigit per Adolfo Díez, realitzat per Elena de Córdova i basat en una llegenda popular recopilada per Gabriel Sabrafín.

Bel Rosa Gual

ASSEGURANCES MAPFRE

Sant Miquel, 77

Tel. 51 60 47 - 51 65 32

07310 CAMPANET

T'esperam

SANT VICTORIÀ 1992

UN CONCERT EXTRAORDINARI D'ORGUE
I TROMPETA

Realment era impensable que qualche dia els campaneters podríem assistir a un espectacle com aquest, en el que la combinació de la qualitat musical i l'espectacularitat tècnica fascinarien de manera tan intensa tots els assistents. Els músics varen esser l'organista campaneter Arnau Reinés i el trompetista Juli Beltrán. Hagueren de situar-se a la balconada de l'orgue, per tant quedaven fora del camp de visió dels centenars de persones que havien acudit a l'església parroquial. La tècnica audiovisual actual, però, va tornar visibles els dos artistes: ben davant l'altar va col·locar-se una gran pantalla i, mitjançant un circuit tancat de vídeo, l'orguener i el trompetista es varen fer presents amb una proximitat molt superior a la que haurien tengut si s'haguessin col·locat a uns pocs metres de nosaltres. La combinació dels dos instruments va produir un resultat meravellós. N'Arnau va ex-

hibir una qualitat de so insuperable. I l'orgue, que encara no està acabat de construir, com va explicar molt pedagògicament en Pere Reinés, va posar en evidència les facultats sonores que té. A la gent li varen entrar les ganes de sentir-lo sonar en tota la seva plenitud, ja definitivament acabat.

El programa interpretat va constar de les peces següents: **Voluntary** (trompeta i orgue) de J. Stanley, **Pre-ludi i fuga en re major** (orgue) de D. Buxtehude, **Concert en re major** (trompeta i orgue) de G. Torelli, **Concert en re menor** (orgue) de J.S. Bach, **Sonata en re major** (trompeta i orgue) d'H. Purcell, **Coral «Wachet auf, ruft uns die stimme»** (orgue) de J.S. Basch, **Adagio en sol menor** (trompeta i orgue) de T. Albinoni, **Toccat i fuga en re menor (BWV 565)** (orgue) de J.S. Basch i **Sonata de Concert** (trompeta i orgue) de G.P. Telemann.

DESIMPER

Productes de neteja

C/ Camí Vell d'Inca, 2

Tels. 51 61 08 - 51 69 89

CAMPANET

SANT VICTORIÀ 1992

CONCERT EN HOMENATGE ALS ANTICS MÚSICS DE CAMPANET

El diumenge dia 5, l'església parroquial va omplir-se completament per a escoltar el concert que de manera conjunta havien d'oferir la Banda de Música de Son Cladera i la Unió Musical de Campanet. Ambdues bandes comparteixen un mateix director: en Vicenç Tamarit Hurtado, l'home que ha anat fent possible que el nostre poble torni a tenir un conjunt instrumental de vent i de percussió capaç de donar satisfacció a les inquietuds musicals d'un bon nombre de gent del poble. La col·laboració entre les dues bandes també tenia, almenys nosaltres li vàrem voler veure, un significat simbòlic: la unió entre els mallorquins de sempre, els que personifiquen la identitat profunda de l'illa, la que ha estat forjada per segles d'història i de cultura, i la dels que són fills de la immigració i que encara tot just han començat a assumir com a propis els trets d'identitat que defineixen la nostra personalitat com a país.

El concert va esser emotiu i espectacular, amb més de vuitanta músics agrupats a la part de davant de l'esglé-

sia. El director va saber compaginar les dues bandes i les peces s'escamparen melodoses per tots els racons del temple. La gentada que hi havia va agrair cada interpretació amb una llarga repicada de mambelletes.

El programa va incloure les següents composicions: **Requena** (pasdoble) d'E. Arnao, **Serenata en sol** de W.A. Mozart, **La leyenda del beso** (intermedi) de Sotullo i Vert, **American Patrol** (marxa) de F.W. Meachan, **Duncheon Overture** de J.D. Ployhar, **Moment for Morricone** d'E. Morricone i **Selection from E.T.** de John Williams.

A la meitat del concert es va fer l'agermanament entre les dues bandes. I tot seguit l'homenatge als campaneters que els anys trenta i quaranta varen formar part de l'antiga «La Unió». L'Ajuntament va fer entrega a cadascun d'ells d'una placa en la que s'assenyalava la seva condició de membres d'aquella banda que tan bona memòria va deixar entre els campaneters. El nom de cada músic va esser homenatjat amb l'aplaudiment dels assistents. Un acte que per a molts va resultar ben emotiu.

SANT VICTORIÀ 1992

L'EXPOSICIÓ DE NA ROSA PALOU

Un dels actes importants de les Festes de Sant Victorià d'enguany va ésser l'Exposició-Homenatge de la pintora Rosa Palou. Era la primera vegada que els campaneters tenien l'ocasió de veure la seva obra en tot el seu esplendor. Ja era ben hora que el poble de Campanet se'n recordàs d'aquesta filla seva que s'ha dedicat a la pintura durant més de cinquanta anys i que ha realitzat més de vuitanta exposicions. El marc de les festes va ésser ben triat perquè va garantir que hi hauria molta de gent que passaria per la Sala de Cultura de «La Caixa» a veure els quadres.

L'exposició va constar de vint obres de format dife-

rent. A tall d'inventari les esmentarem perquè en quedi constància a la memòria. Sobre un cavallet de pintor col·locat a un angle a la sala, hi havia una autoretrat de l'artista, datat l'any 1967. Després hi havia un grup de quadres de temàtica campanetera, paisatges diversos: tres que eren panoràmiques del poble, dos de l'ermita de Sant Miquel, dos que representaven dos racons de l'interior de les Coves, un **Paisatge de Campanet (Carreró d'en Curt)**, un d'Ullaró i un que mostrava dos vidriers en una situació de treball. També hi havia dos paisatges eivissencs, **Santa Eulàlia (1979)** i **Eivissa (1977)**, i altres dos de diferents indrets de Mallorca: **Racó de Pollença (1963)** i **Sa Calobra**. La temàtica floral hi era representa-

SANT VICTORIÀ 1992

da amb un quadre de tulipans i un altre de roses, ambdós del 1970. Per acabar, s'exposaren tres obres figuratives de gran format realment impressionants: **Primera comunió (1970)**, **Santa Rosa de Lima i Vida peruana (1982)**. El nombre de quadres exposats, vint, representava una magnífica selecció dels darrers trenta anys de l'activitat de la pintora. Mirant i remirant les pintures ens en podíem donar compte dels mèrits de l'artista campanetera.

L'exposició va inaugurar-se el diumenge dia 5 a les dotze del migdia amb la presència de gent del poble i de familiars i amics de na Rosa Palou. Entre els assistents hi havia el crític d'art del diari «Balears» Josep Mascaró Pasarius, que va pronunciar unes paraules elogistes, destacant sobretot el gran quadre **Santa Rosa de Lima**. El batle Francesc Aguiló va explicar que la intenció de l'Ajuntament, en nom del poble, era retre homenatge a una campanetera que havia dedicat tota la seva vida a l'art. Tot seguit li va fer entrega d'una placa amb una inscripció que reiterava aquesta idea. Per acabar, na Rosa Palou, molt emocionada, va agrair l'homenatge i va expressar la seva alegria per have tengut l'oportunitat d'exposar al seu poble, que sempre ha tengut dins el cor encara que no hi hagi residit d'una manera continuada.

Durant tota la setmana, especialment el dissabte i el diumenge, molts de campaneters, i també nombrosos externs, passaren per la Sala de Cultura. Foren quatre o cinc centenars els visitants de l'exposició. Els dies de més assistència, la pintora hi fou present i tengué l'oportunitat de veure amistats que feia temps que no veia i de comentar amb gent d'edats ben diverses les característiques dels seus quadres.

En ocasió de l'exposició va editar-se un catàleg de tres fulls plegables. Hi havia una semblança de la pintora redactada per Damià Pons i Pons i una antologia de comentaris crítics sobre la seva obra signats per Joan Cabot Llompart, Gaspar Sabater, Josep Bauzà i Pizà i A. Fernández Molina. A més, el catàleg reproduïa, en blanc i negre, tres obres, dues de les quals eren a l'exposició, **Sa Calobra** i **Vida peruana**. L'altra reproduïda era la titulada **Alboraiet**.

En acabar la setmana de l'exposició, na Rosa Palou va tenir un gest de generositat que l'honora: va regalar un quadre, el titulat **Paisatge de Campanet (Carreró d'en Curt)**, als campaneters, representats pel seu Ajuntament. D'aquesta manera un magnífic quadre seu enriquirà el saló de sessions de la casa de la vila.

El balanç d'aquesta exposició difícilment podia esser més positiu: l'oportunitat de veure bona pintura, molts de visitants, la recuperació de l'obra d'una filla il·lustre del nostre poble i l'increment del patrimoni artístic dels campaneters gràcies a la donació que va fer l'artista a l'Ajuntament d'un dels quadres. Tot plegat, un bon èxit artístic.

ROSA PALOU RUBI

Faig donació al poble de Campanet, representat pel seu Ajuntament, del meu quadre titulat Paisatge de Campanet (Carreró d'en Curt), pintat l'any 1980. D'aquesta manera vull donar fe de l'estimació que sent pel poble on vaig néixer i també del meu agraïment per l'exposició-homenatge que l'Ajuntament m'ha dedicat dins el programa de les Festes de Sant Victorià d'enguany.

Campanet, 12 de juliol de 1992.

Signat: Rosa Palou Rubi

SANT VICTORIÀ 1992

VETLLADA DE L'ESCOLA DE BALL DE BOT

Diumenge dia 12 de juliol i en motiu de les festes, el grup musical juntament amb els balladors, feren una vetllada molt bona i molt alegre. Es pot dir bona música i bon ball. És el segon any que actúa a les festes de Campanet. La plaça estava enrevoltada de gent que mirava ballar, escoltava la música, o prenia algún refresc asseguts a les cadires dels bars.

Els balladors engalanats, lleugers i riollers i, el grup de música, aconseguiren fer passar una vetllada molt agradable. Va venir gent d'altres pobles a compartir amb nosaltres Campaneters aquesta nit de balls mallorquins. Vengueren de Son Ferriol, de Felanitx i de Manacor.

Fou una festa agradable. La gent del grup musical n'està contenta, perquè fa dos anys ha aconseguit fer ballar a la gent. El grup de música de l'escola de ball de bot, dóna les gràcies a l'Ajuntament per l'ajuda econòmica. També al sector Antoni G. Gómez per la seva amabilitat de deixar-los la sala de la rectoria pels seus amics.

El grup de música, ha creat la lletra i la música de la **Jota de Campanet**. També la música de dos boleros: el **Bolero de Campanet** i el Bolero de ses bruixes. N'ha estat l'autor de la música en Bartomeu Barceló.

Jota de Campanet

Ses dones de Campanet
se'n van a collir a Son Grau,
duen es devantal blau

i el dimoni pintat dret. (bis)

En es carrer nou hi ha
un floquet d'al.lotes guapes,
s'han de llevar ses sabates
per poder amb elles ballar. (bis)

Ses al.lotes d'aquest poble
són guapes i ballen bé,
tenen ses cames ben fetes
i les mouen ben brument. (bis)

Jota de Llevant

En es portal teniu roses,
a s'escala clavellines,
a sa boca hi teniu mel
i a nes cor hi teniu espines. (bis)

Es gall de Son Borràs canta,
es de Fangar li respon,
es de Massana diu com
i es de Caselles comanda. (bis)

Amor de poca durada
no hauries de començar,
perquè és mala de mudar
s'amor en estar posada. (bis)

SANT VICTORIÀ 1992

ELS «TOTS SANTS» ENS VAREN PRENDE EL PÈL

Afortunadament el rock en català està de moda i ofereix qualitat. Això és bo perquè contribueix a donar prestigi a la nostra llengua i a normalitzar-ne el seu ús entre els joves, els quals són el sector de la població, sobretot a Palma, que té més tendència a prescindir-ne. A les festes de Campanet durant cinc anys hi vengueren els «OCULTS». Els vàrem donar l'oportunitat quan encara eren uns desconeguts. Al nostre poble hi tengueren èxit i fins i tot varen compondre la cançó **Blues de Campanet** per a expressar la comunicació de simpatia que s'establia cada any entre ells i els joves del poble.

Enguany els «TOTS SANTS» eren esperats amb expectació. Hi havia ganes d'escoltar-los i de comprovar que feien un rock de qualitat i de marxa. Tots els joves varen arregar-se a la plaça en el moment que anaven a començar. Eren molts els que esperaven veure arribar la matinada amb l'acompanyament dels seus sons estridents.

Tot, però, va acabar en decepció. Els «TOTS SANTS» tocaren menys d'una hora, i va semblar que no en tenien moltes de ganes. Hores abans havien intervingut en un concert celebrat a Llubí. Devien estar cansats, pobres. Aquest era el seu problema. Si aspiren a ésser professionals i van pel món cobrant les seves actuacions, han de respectar els drets del públic. I el públic de Campanet tenia dret a sentir-los tocar molt més temps i, a més, amb més ganes. I les excuses que argumentaren (que la gent pujava a l'escenari o que els tocaven els cabells) ens semblen de mals pagadors.

Per sort la verbena del dissabte va poder comptar amb la professionalitat de dues orquestres: la **SEGLE XX I LA GALANA**. Especialment aquesta darrera va sonar molt bé i va permetre que els balladors poguessin disfrutar a les totes.

EXPOSICIÓ DE VESTITS DE BATIAR

L'Associació de la Tercera Edat va aportar al programa de les Festes una interessantíssima exposició de vestits de batiar. El vestit que es pot veure a la fotografia és una obra d'art i era el més antic de tots. Té devers cent cinquanta anys i és propietat de n'Aina «Roses».

Tots els vestits de l'exposició tenien el seu encant, uns eren més senzills i uns altres més artesanals. Tots, però, eren bellíssims. Ha valgut la pena fer aquesta exposició perquè així s'ha pogut comprovar que un temps la gent tenia molt més temps per fer coses artesanals i delicades.

Papereria "ES TRIQUET"

Pl. Major, 10
Tel. 51 68 30

CONVERSANT AMB

BARTOMEU COLOM «ES FERRER»

L'amo En Tomeu quan tenia 20 anys.

L'amo En Tomeu i la seva dona.

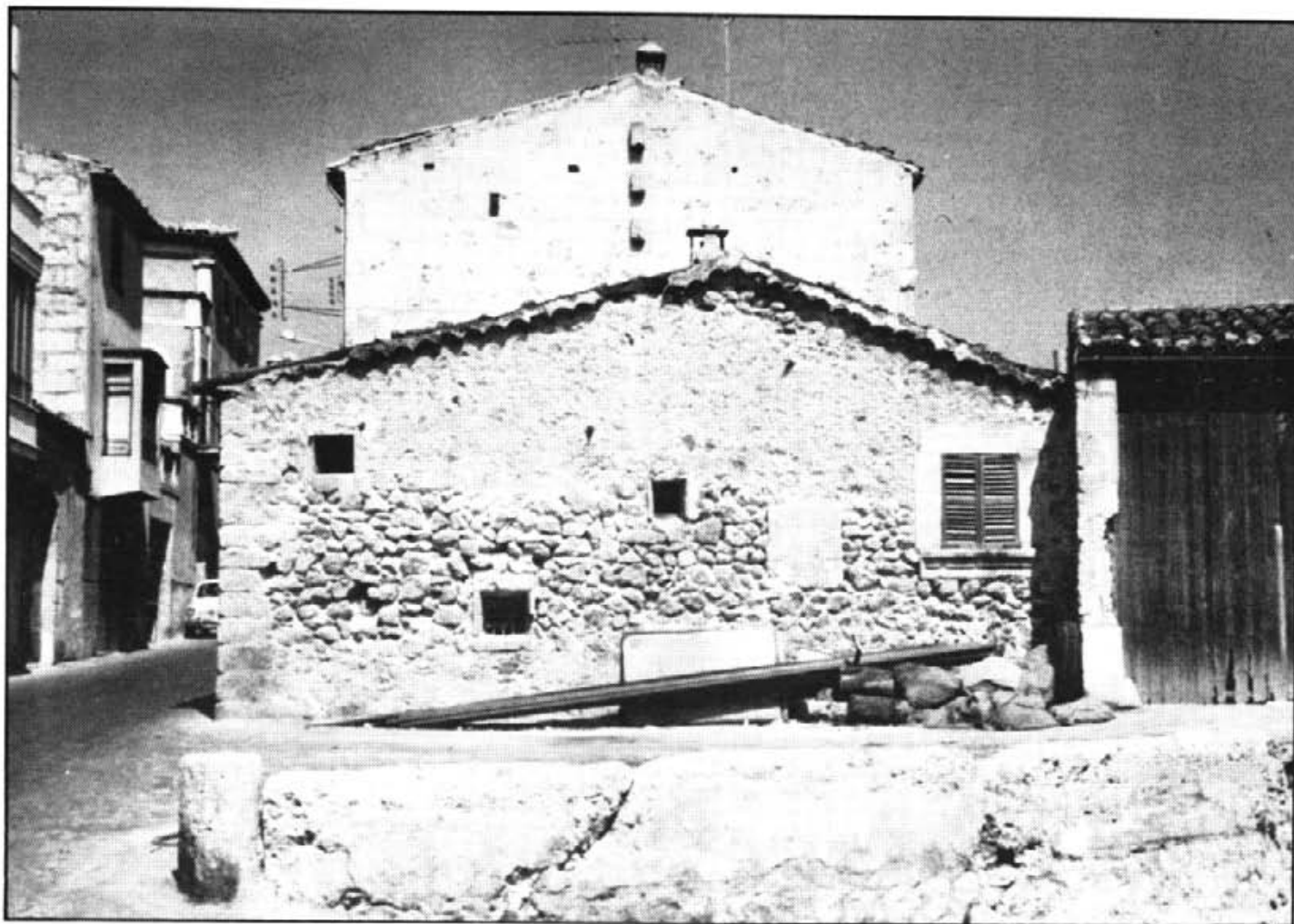
per Antònia Bennàsser i Capó
 L'amo en Tomeu tot entusiasmat ens conta el que ha estat per ell la seva vida de ferrer, una feina que l'ha complimentat durant la seva vida. Diu, que si tornava a néixer faria el mateix.

Vaig néixer a Selva l'any 1915 dia 3 de Juny, quan feien sa processó del Corpus. Som casat amb na Francesca «Blanca», no hem tengut fills propis, emperò en Miquel Colom, es meu nebot, conegut per en Miquel «Ferrer» ha estat i és igual que un fill, tan per sa meva dona com per mi.

A l'edat de 10 anys ja feia feina, feia de teuler, hi vaig fer feina fins a 14 anys. Després vaig deixar sa teulera i me'n vaig anar a aprendre de ferrer a Inca, a cas «Català». Amb aquests quatre anys perquè hi vaig fer feina fins a 18 anys, vaig anar aprenent... m'agradava molt aquesta feina.

Llavors als 18 anys, vaig deixar sa ferreria perquè em varen militaritzar. Feia feina a sa mina de Selva amb altres companys. Tots els que feiem feina allà no havíem de fer es servei militar, però cobràvem un paga per poder menjar i tirar endavant. Es temps que tenia lliure,

La ferreria

anava a fer feina de ferrer a Selva mateix, amb es mestre Perico Oliver. Ell tenia una gran especialitat amb arreglar destrals, jo vaig aprendre d'arreglar-ne i de fer-ne. Llavors vaig venir a Campanet i vaig conèixer na Francesca «Blanca». Vàrem festejar uns quants anys i em vaig casar amb ella. Sempre he viscut a sa mateixa casa, carrer Major n. 17, a hores d'ara fa 48 anys.

Encara anava a Selva a fer feina de ferrer i en bicicleta. Viag pensar una vegada i una altre de posar una ferreria a Campanet, i em vaig decidir per comprar sa casa que era venal en es carrer de Sant Miquel, d'en Toni «Poll», estava un poc abandonada. Feia temps hi havia hagut altres ferres. Son pare de Na Francesca «Goixa» hi va tenir una ferreria molts anys, Jaume Roselló «mestre Goig» li deien. Llavors s'Homonet i darrerament, jo. Quan vaig comprar sa casa, la vaig posar en nom del meu nebot, en Miquel, era ben petit, d'això que cont fa 40 anys. Aleshores hi havia set ferrers: Pere «Xepes», Pere Joan «Genet», Pere «Garinx», Pere «Ferrer», Damià «Horrach», Francisco «Marxando» i Bartomeu Colom que som jo.

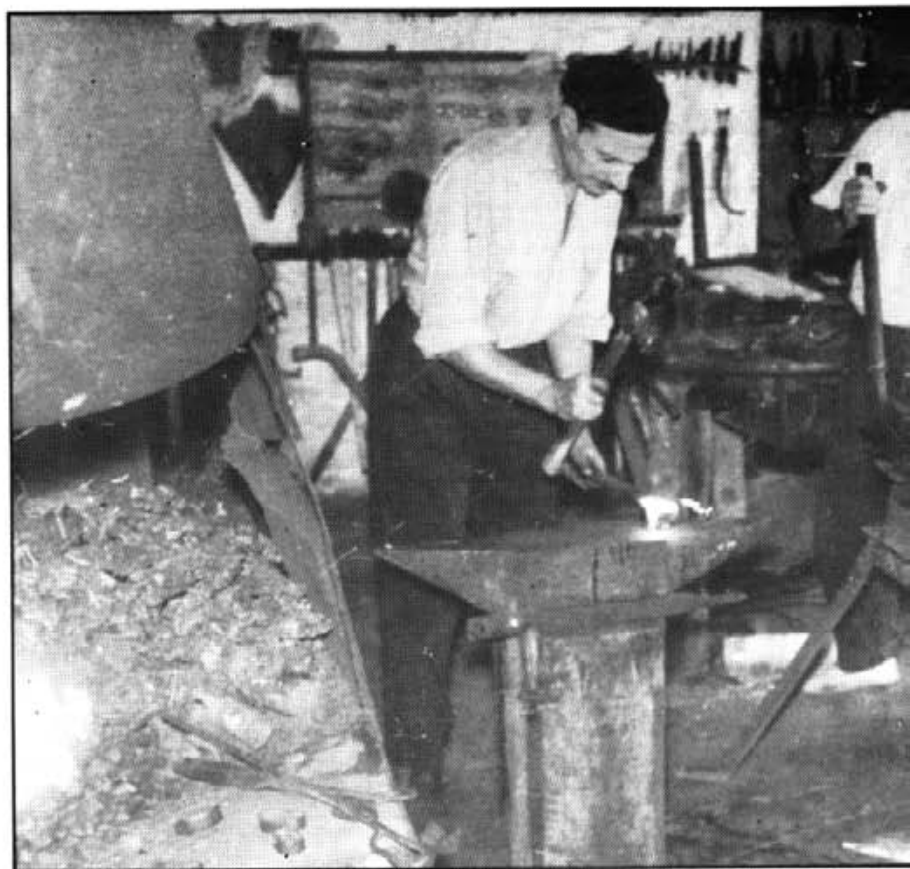
LA FERRERIA AL CARRER SANT MIQUEL

Em vaig poaar a fer feian a compte meu i... passaren

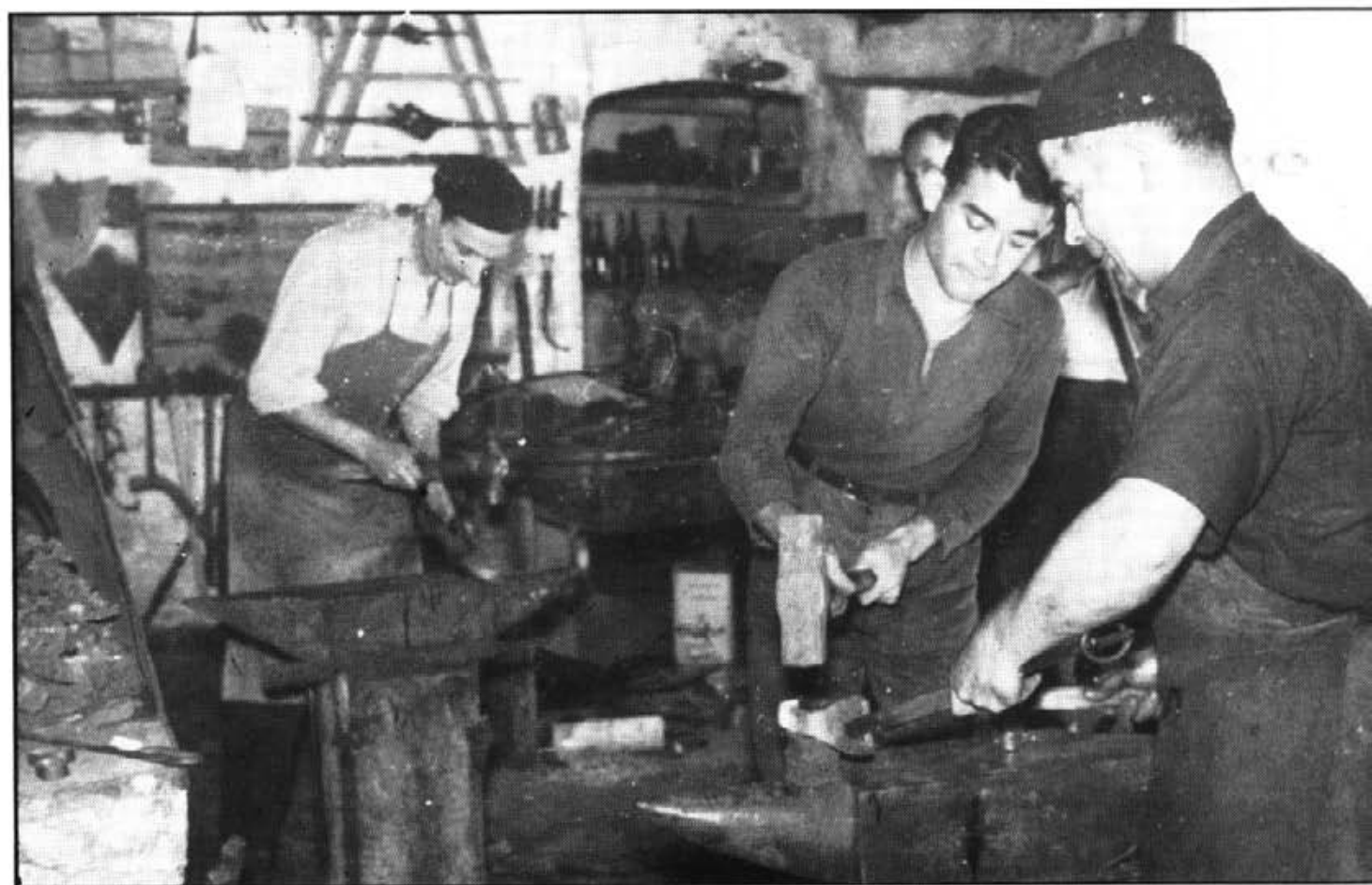
ets anys i vaig quedar tot sol a Campanet fent de ferrer. Feia tota casta d'eines: destrals, arades, rodes per carros, bé amb una paraula, tot el que es presentava, i també n'arreglava. També aferrava bísties. Durant un temps, anava cada dia amb bicicleta a Binissalem a aprendre aquesta feina, en sabia un poc, emperò ho volia fer bé i anava a prendre'n. Llavors totes ses feines des camp es feien amb bísties; egües, ases, muls, cavalls. .. per això hi havia feina d'aferrar-los. Fèiem ses ferradures de sa mida de ses potes dets animals. Es claus els compràvem fets. Ses ferradures duraven molt, depenia de sa feina de sa bístia. Es claus els canviàvem més sovint perquè es gastaven i patinaven.

Aferràvem ses bísties a sa placeta des costat de sa casa, encara està igual. Ets al.lots s'aturaven a badocar quan sortien d'escola. A s'estiu, que ets al.lots jugaven, a vegades n'hi havia una dotzena enrevoltats a sa placeta. Feia una olor... ja me dirás tu, amb aquell ferro tan calent! socorràvem ses potes de debò.

Tot ho feiem a cop de martell i enclusa. Tenia foc encès sempre, i a punt, amb un bon caliu, nou hores o més cada dia. Encalentiem es ferro, i a força de cops, donàvem ses formes. Sa meva dona m'ha ajudat moltes vegades a aguantar a una part per jo tenir més bon fer feina

*Jaume «Ganús», Pere Josep «Fullera»,
Miquel es soldador d'Alcúdia, Miquel
Colom, Tomeu «Es Ferrer», devers l'any
1956.*

Jaume «Ganús», Miquel Colom, Tomeu «Es Ferrer».

i més bon picar, també he rodat sa corretja per donar-me corrent quan a Son Vivot no ens donava llum. Tot ho feim amb sa mà. S'estiu pegava unes grosses suades, duia un davantal de pell davant sa pitrera fins abaix i, moltes vegades anava remull fins es peus. Empràvem sa formal, s'encrussa, es mall i es martell. Es primer mosso que vaig tenir va esser en Francisco «Povet», després n'Andreu «Xiroi», en Calco de Moscarí, en Tomeu «Pometa», en Pedro «d'Estallerets», Jaume «Ganus», Tomeu «Bolletí» i d'altres. Tenia dues fornals a sa ferreria i, venga cops de martell, en feiem d'enrenou! De tots aquests operaris menys en Jaume «Ganus» que sempre em va ajudar, no n'hi ha hagut ni un que hagi fet aquest ofici. Més envant vaig comprar es martinet, aquest, va suplir un home, i a poc a poc vaig anar comprant màquines noves i vàrem tenir sa feina més lleugera.

FEINA D'ARTESANIA

Devers ets anys 60, em vaig dedicar a fer artesanía amb ferro forjat: balcones, barreres, llanterneres, ferros per làmpares... Vaig fer es llanterner de l'església, m'ajudava es meu nebot, en Miquel. Va dur molta feina, perquè és molt gros i molt hermós. També férem com un ascensor per pujar-lo i davallar-lo. Jo vaig regalar es ferro i tota sa feina, i en Gabriel Mairata «Raïssa», va regalar es vidre.

En aquelles hores era molt amic d'en Raïssa, em va proposar que posàs una ferreria a n'es forn de vidre, feia uns anys que feia feina per ell. Ho vàrem arreglar i vaig posar sa ferreria en es forn de vidre. Era ben meva, hi vaig fer feina molts anys fent artesanía per ell, però si t'he de dir sa veritat, vàrem acabar malament. Val més no parlar-ne.

Es temps que tenia dues ferreries, en Miquel es nebot, que ja era gran i havia acabat ets estudis de torner, feia feina, i, en sabia tant o més que jo. Se'n preocupava d'una i jo de s'altre. N'hem feta de feina i feina en aquesta vida! Vàrem fer uns quants anys de feina amb ses dues ferreries. Després sa ferreria des forn de vidre la vaig vendre a n'Esteva, es mateix que hi ha ara.

LA JUBILACIÓ

Em vaig jubilar als 65 anys, però ara que ho record, abans de jubilar-me feia moltes arades pes motor PIVA. Sempre m'ha agradat molt aquesta feina de ferrer i una vegada jubilat seguia fent feinetes, però sense cobrar, per qualche compromís i per passar es temps! Per amor a l'art.

L'any 1970 vàrem enderrocar sa casa, sa ferreria, per fer-ne una de nova pes meu nebot Miquel. Totes ses màquines i cines de ferrer estan en es soterrani. Es nebot els empra qualche vegada. No n'he volgut vendre ni una. Quan vaig allà i ho veig, em pos content.

L'amo en Tomeu moltes gràcies per aquesta informació d'aquest ofici vostre que tant vos ha agradat i estimat.

ENTREVISTA

CONVERSA AMB JAUME NADAL

A les acaballes del segle XX ja no hi ha esdeveniments de transcendència universal que es produeixin sense que una bona part de la humanitat n'esdevengui espectadora. Els mitjans de comunicació de masses, i molt especialment la televisió, posen al nostre abast la guerra i la mort, l'esplendor tecnològica i la fam secular, la gesta esportiva i la catàstrofe natural més inesperada. Enguany, l'any 1992, també hem pogut participar en múltiples fets de gran importància sense moure'ns de la butaca de ca nostra. No és necessari fer-ne l'inventari.

Encara es conserven ben calents en algú dels calaixos de la nostra memòria.

De vegades, però, no en som testimonis llunyans i passius, a través de les imatges que n'ofereixen els satèl·lits, sinó que hi som presents, participant-hi de manera directa. Aquests mesos d'estiu i de tardor hi haurà un bon nombre de campaneters que prendran part «in situ» en els dos esdeveniments de gran impacte universal que aquests dies s'estan desenvolupant a les ciutats de Barcelona i de Sevilla.

En Jaume Nadal Ripoll, de 38 anys, que va néixer a Llubí però que des de en fa més de quinze és campaneter d'adopció perquè va casar-se al nostre poble, ha estat qualque cosa més que un visitant volander de l'Expo. Per raons de feina ha seguit molt de prop tot l'esdeveniment sevillà.

-Quin temps fa que vas a Sevilla?

-A finals del 1989 vaig començar a anar-hi. I a partir de l'estiu del 90, gairebé cada setmana un parell de dies.

-Per quin motiu?

-Perquè som el Cap del Departament d'Informàtica de l'empresa que va guanyar el concurs per a organitzar el «Centro Oficial de Reservas y Alojamiento» (CORAL). Aquest centre tenia la missió d'organitzar el servei de gestió de les places hoteleres que havien de crear-se a Sevilla per atendre les demandes d'allotjament dels visitants. Jo personalment vaig fer l'anàlisi informàtic per a gestionar administrativament tot això, i després aquest anàlisi va ésser desenrotllada per l'equip informàtic de Royaltur. Era un programa que incloïa des del primer contacte del turista amb l'agència de viatges i la relació de les estades, fins al control per a conèixer en tot moment les disponibilitats de places hoteleres i dels nivells d'ocupació. Són places oficials i varen ésser creades per l'organització de l'Expo perquè l'oferta de places que oferia l'empresa privada era insuficient per atendre els visitants.

-Quantes places són?

-Són devuit mil, aquestes places oficials.

-I quants d'hotels?

-Uns nou o deu establiments. Repartits per Sevilla. La majoria són de construcció recent. D'aquests establiments n'hi haurà alguns que seran readaptats com a habitatges a partir del 93.

-Organitzar tot això tenia molta complexitat?

-Sí, però com que a Mallorca i a l'empresa Royaltur en la que jo faig feina ja hem anat fent una cosa semblant... Royaltur a les Balears té una set mil places hoteleres.

-Hi ha hagut empreses i tècnics mallorquins que hagin participat en l'organització de l'Expo?

-Hi ha hagut un bon grapat de tècnics mallorquins que han intervingut en l'organització d'aspectes concrets de les instal·lacions de l'Expo. Sobretot hi han fet molta feina empreses especialitzades en instal·lacions de sistemes de refrigeració, en muntatges de cuines d'hotel o de mobiliari... Tot això ha estat possible perquè a Mallorca existeix una gran experiència en el camp de la instal·lació d'empreses turístiques.

-Com es el sistema informàtic que heu organitzat a Sevilla?

-En aquests moments el servei que noltros hem creat té cin-

quanta-set terminals, dins l'oficina central de CORAL, que estan funcionant connectades a vuit ordenadors perifèrics, situats dins els hotels, fora del recinte de l'Expo. A nivell d'Estat, a través del sistema vídeo-text, hi ha sis o set mil terminals que estan connectades. Tot aquest sistema és manejat per un potentíssim ordenador Siemens, situat a l'interior del recinte de La Cartuja. CORAL és una societat estatal creada per a gestionar els hotels de l'Expo. Royaltur hi ha intervingut perquè CORAL, mitjançant una subcontractació, li ha encomanat aquesta tasca. El cost de la xarxa informàtica de CORAL és d'uns vuitanta o noranta milions.

-Quants d'anys fa que treballes en el Camp de la Informàtica?

-Desset anys.

-Durant aquest temps com ha evolucionat?

-D'una manera vertiginosa. Hi va haver uns anys, del 70 al 80, que es va desenrotllar lentament. Els 80 varen sortir màquines, tota la gamma del disc magnètic, assequibles per a les empreses. A partir d'aquí va ésser necessari especialitzar-se degut al gran desenrotllament del sector. Jo dins aquesta diversificació vaig orientar-me cap a la gestió. Avui en dia ja és impossible estar al dia en totes les novetats informàtiques. Per això és necessari especialitzar-se.

-Quin nivell d'informació tenen les empreses mallorquines?

-Jo crec que ben mecanitzades, vull dir amb programes que funcionin bé i que no creïn problemes de gestió i que siguin capaços d'oferir a l'empresari allò que realment necessita, n'hi deu haver un 30%. Dins l'hosteleria ja no fa falta inventar res. Un hotel és una empresa molt especial. Els treballadors fàcilment saben manejar les màquines perquè els programes gairebé et guien.

Tenint una infraestructura molt senzilla es pot gestionar informàticament l'hotel d'una manera correcta.

-Quina impressió et fa l'Expo?

-És una mostra universal i tots els països que hi són presents s'han esforçat al màxim per a mostrar els darrers avenços tecnològics. És impressionant.

-I Sevilla com ha quedat transformada?

-He vist fotografies de les zones com estaven abans i he vist com han quedat ara. Han construït vies de circulació pels costats, uns ponts increïbles... S'hi han invertit grans quantitats de doblers.

ACTES Xe ANIVERSARI

El 23 de maig va organitzar-se un acte promogut per aquesta revista per a commemorar el seu desè aniversari. Al número anterior ens oblidarem de fer-ne la crònica. Ara, encara que sigui amb retard, volem deixar constància del fet.

Va esser una taula rodona que va moderar en Joan Buades i que va comptar amb les intervencions del campaneter Damià Ferrà-Ponç i dels professors de la UIB Maria Antònia Manresa i Sebastià Serra. El tema quedava ben clar en el títol de l'acte: **Els mallorquins (i els campaneters) a Amèrica**. En S. Serra en va traçar el panorama general, de l'emigració mallorquina a Amèrica, na M.A. Manresa la va concretar a l'Argentina, en J. Buades va detallar el cas de l'Uruguai i en D. Ferrà va parlar dels campaneters que partiren a cercar-hi el pa i la petita fortuna que no podien trobar a la contrada nadiua.

El públic, un poc més de quaranta persones, va trobar ben interessants totes les intervencions i va sortir de la Casa de Cultura amb la convicció que aquella vetlada havia après coses ben interessants.

EN TONI «QUIC»

Una bona manera de recuperar fragments del passat és trobar-se amb una fotografia antiga. Tot seguit ens invadeix la curiositat: de quin any és la foto?, qui són els que hi apareixen?, on la degueren tirar? Avui hem trobat la que més abaix vos reproduïm i, com succeeix sempre, hem començat a demanar i a aclarir identitats i circumstàncies. Aquesta foto és de l'any 1954. I probablement la varen fer sobre el terreny de l'antic camp de futbol de «Sa Sort». Del grup de gent en destaca un per la seva condició d'usuari d'una espècie de tricicle. Qui és aquest personatge? Tots els campaneters que conservin records d'abans dels anys setanta el reconixeran. Es en Toni «Quic». Era de la quinta del 42. Ara, per tant, tendria uns setanta-un anys.

Als vint-i-set anys va tenir una malaltia que el va deixar paràlitzat. Va tenir la desgràcia de no poder disposar mai més de les seves cames. Es convertí en un vàlid que anava d'una part a l'altra fent servir un tricicle. Ell mateix el feia rodar amb les mans quan anava per un terreny pla. A l'hora de pujar costes, i Campanet en té moltes, sempre comptava amb el suport de qualche amic. En Toni «Quic» va esser una figura popular dels nostres carrers. Tenia molts d'amics. I sempre semblava content, i fins i tot es dedicava a animar als altres. Era un apassionat del futbol, anava a tots els partits que es jugaven a «Sa Sort».

Per guanyar-se la vida durant molts d'anys es va dedicar a vendre cupons dels cecs. I el seu tricicle va arribar a funcionar impulsat per un petit motor.

Cap a l'any setanta se'n va anar a viure a Sa Pobla, perquè la germana amb la que estava s'hi va mudar. Va morir-hi deu fer una quinzena d'anys.

A més d'en Toni «Quic» a la foto hi ha altres campaneters. D'esquerra a dreta són els següents: en Biel «Mòger», en Toni «Morro Xapat», en Miquel «Monjo», en Pere «Horrach» i en «Melchor» «Escolana». El nin que hi ha acotat és en Toni «Quic», un nebot del Toni «Quic» invàlid. A aquest allotell la desgràcia també li va sortir a camí: fa un parell d'anys va tenir un accident de treball, un camió el va atropellar, i va morir quan tot just no arribava als quaranta. Madò Antònia «Quica» és la que ens ha cedit la fotografia.

POESIES

A L'HERMOSA PRIMAVERA

Que ets d'hermosa primavera
en res te pots comparar,
el que tu mos sols donar
com a bona companyera.

Calidesa i hermosura
és la teva qualitat,
un sol suau d'amistat
i rams de flors de locura.

L'alegria que me donen
les flors en el meu jardí,
me sent, i vull tornar dir,
que mustien, però, tornen.

La teva bondat mos dóna,
un cel clar i estrellat
tot carregat de bondat,
que alegra el cor de persona.

Els aucells per l'aire van
agafant, embellint, i bevent,
les busquetes van trobant
per posar en el seu nivell.

Que és d'hermós el seu treball,
quan hermosa és la natura,
i dins ella van posant
un treball que mai s'atura.

Per tot arreu emoció
quan l'aucell surt de les rames,
el cunill per dins les mates,
perdius, metleres i tudons.

Alzines, mates i pins,
tan sanes pels nostres cors,
deixant un perfum tan bo
que els homes es tornen nins.

L'any té quatre estacions
tu estàs dins una d'elles,
quan esclaten les poncelles
i el caant dels aucellons.

Alabances te vull dar,
perquè crec que t'ho mereixes.
Primavera, mos vols dar
tota casta de remeis?

Aina Martorell «Capellina»

LES CAMPANES

Les campanes del meu poble
tenen un so molt suau
i repiquen sempre alegres
per Pasqua i per Nadal.

I, quan posen la bandera
just a dalt del campanar,
llavors sí que són alegres,
no es cansen de repicar.

És l'anunci de les festes,
que es van a celebrar,
del patró del nostre poble
o de Sant Victorià.

Sonau alegres campanes,
sonau en dolç so suau
que, quan vos sent d'allà enfora,
dins lo meu cor ressonau.

Margalida Amengual i Bisquerra

POBLE MEU ETS CAMPANET

Poble meu encastellat
damunt aquesta muntanyeta,
tens senzilla la caseta
però un aire regalat.

En rodó tu has guaitat
veus muntanyes i la mar,
qui per dins tu en vol passar
se'n queda enamorat,
tens garrovers i tens blat
que com a d'or te vesteix,
i s'amatller també és
florit lo més bell que hi ha.

Tot això tú pots mostrar
en el que bé te visita,
i enredant-lo una mica
de beure també li pots dar.

Cada casa una font
d'aigua del Cel recollida,
que qui cansat hi camina
fresca li dóna conhort.

També tens aquell gram ram
que Déu el te va donar,
de gent bona com es pa
que cada dia en menjam.

Poble meu ho ets petit
però en bellesa ets gran,
ho ets com un gran jardí
que està florit tot l'any.

Antònia Rebassa Celià

BONA CUINA

LES AMETLLES

per **Margarida Crespí i Cerdà**

Ara que ve el bon temps de collir les ametlles podem aprofitar per guardar-ne un sac i provar de fer qualche plat dolç o salat.

A part de l'ús culinari que li podem donar, l'ametlla, s'empra també en la indústria farmacèutica per fabricar cosmètics i cremes per les cremades, i amb les clovelles es fabriquen piensos pels animals.

Encara que probablement l'arbre fou introduït a la nostra illa pels romans, les notícies sobre l'existència d'ametllers, són escasses fins el segle XIX. A finals d'aquest segle, la crisi de la viticultura produïda per la fil·loxera, influeix en l'augment del seu conreu.

L'ametller, s'estén sobretot per l'àrea de clima Mediterrani: per la conca d'aquest mar, Califòrnia, algunes zones d'Amèrica del Sud i Austràlia.

L'ametlla, que és un aliment tan abundant a Mallorca, és emprat molt sovint a les nostres cuines. En el nostre vocabulari, podem trobar expressions que anomenen l'ametlla:

- Estar o posar-se com una ametlla (engreixar).
- Fer un dia com una ametlla (un dia curt).
- Fer-se l'amo de ses ametlles (dominar alguna cosa)
- Una ametlla asseguda (un cas extraordinari).

També podem trobar algunes gloses a on hi és present l'ametlla o l'ametller:

Arbre de millor profit
com s'ametller no n'hi ha:
fa fulles pes bestiar,
ses clovelles per cremar
i es bessons per fer confits.

L'amo no hi ha més braons,
ses ametles queden penjades,
perquè avui ja n'he tomades
cinquanta sacs ben rodons.

Per si voleu seguir el consell i us guardau un sac d'ametlles us donaré unes quantes receptes per poder-les aprofitar.

GATÓ

- 400 gr. sucre
- 400 gr. ametlles en pols
- 12 ous

-La pell ratllada d'una llimona.

Pujau els ous amb el sucre, hi mesclau molt suaument les ametlles. Ompliu un motllo untat amb mantega. S'ha de coure a foc suau, a uns 150 °C.

RAP AMB SALSA D'AMETLLA

- 1/5 quilo rap
- 1/4 quilo ametlla picada (torrada)

- 1/4 vi blanc
- 1 litre nata líquida
- 1 quilo mantega
- un poc de prebe bò.

Passar el rap per la cassola amb la mantega. Afegir el vi i deixar coure uns minuts. Afegir-hi la nata i deixar 5 minuts més al foc. Tirar-hi l'ametlla, la sal, i el pebre bò, coure uns minuts més i retirar-ho del foc.

PUDING D'AMETLLA

- 1 dotzena d'ous
- 1/2 tassó de sucre
- 3 tassons de llet
- 1 tassó d'ametlla picada (torrada)
- 20 galletes maries.

Pujar els bancs d'ou i mesclar els demés ingredients, afegir els blancs molt suaument. Untam el motllo amb sucre cremat. Coure al bany maria.

GELAT D'AMETLLA

- 200 gr. ametlla amb pols
- 350 gr. sucre
- 1 litre d'aigua
- pell de llimona
- una branca de canyella.

Posar tots els ingredients junts al foc remenant de tant en tant, fins que comença a bullir. Retirar del foc i deixar refredar, posar-ho al congelador.

CAPSETES D'AMETLLA

- 200 gr. ametlles torrades en pols
- 200 gr. sucre pols
- 3 vermells d'ou
- 6 blancs d'ou pujat.

Afegir tots els demés ingredients als blancs d'ou. Mesclar-ho tot molt suaument. Posar en motlles (albal) de paper, solament omplir fins a la meitat. Coure a forn suau.

LLET D'AMETLLA

- 400 gr. ametlla
- 400 gr. sucre
- 30 gr. fècula d'arroç o maicena
- pell de llimona i una branca de canyella.

Bollir les ametlles, pelar-les i picar-les molt (fetes pols). Afegir-hi un litre i mit d'aigua calenta. Pasar-ho pel colador. Mesclar el sucre i la fècula amb l'aigua i posar al foc amb la canyella i la llimona fins que comenci a bullir. Retirar i servir molt fresc.

BAR ES CLUB

Pl. Major, 25

Tel. 51 60 48

Campanet

BAR SA GALERIA

Tapes variades

Pl. Major, 4

Campanet

VILANOVA — 1: PAPERERIA

VILANOVA — 2: LLIBRERIA

VILANOVA — 3

MOBLES OFICINA

50 28 80 - 50 55 32 - 50 42 29

INCA

PROGRAMACIÓ ESTIU RÀDIO PICORNELL

DIMECRES

20'00 S. Inf. RAC
20'10 Vuit per Deu
21'00 S. Inf. RAC
21'10 Vuit per Deu
22'00 S. Inf. RAC

DIJOUS

19'00 Avanç Informatiu
19'15 Barcelona 92
19'45 L'estiu del dijous
20'00 Notícies 10
20'10 L'estiu del dijous
21'00 Notícies 10
21'10 Músiques alternatives
22'00 Notícies 10

DIVENDRES

21'00 De Música clàssica.

DISSABTE

10'00 Músiques alternatives
11'00 Cocktail Picornell
11'30 Parròquia St. Miquel
13'00 Notícies 10
13'15 Barcelona 92 (R)
13'45 L'estiu del dijous (R)
14'00 Notícies 10
14'10 L'estiu del dijous (R)
15'00 Vuit per Deu (R)

DIUMENGE

10'00 Barcelona 92 (R)
11'00 L'estiu del dijous (R)
12'00 Vuit per deu (R)
14'00 De música clàssica
15'00 Músiques alternatives (R)

Durant la resta del dia hi ha connexió amb la R.A.C. 105.
R. Picornell, al 100.45 de la F.M.

EL BEC INFORMA

VAGA GENERAL

Dijous dia 28 de maig amb motiu de la Vaga General convocada per les centrals sindicals en protesta per la política del Govern González es va suspendre el 100% de la programació de la ràdio local de Campanet. Així dijous 28 varen secundar la vaga tot el personal de Fútbol d'aquí, Avanços informatius, Les al.lotes del Dijous, Notícies 10, Les pel.lícules de la tele i Música de Minories.

Dimecres dia 27, que fa fou jornada de protesta a Euskadi, també es va suspendre el 60% de la programació de la ràdio.

El dissabte 30 i el diumenge 31 tan sols es va emetre el 30% de la programació ja que la majoria de programes que s'havien de gravar no ho varen fer degut a la vaga.

PROGRAMES ESPECIALS

Amb motiu del II Congrés d'Els Verds, Ràdio Picornell va fer un seguiment informatiu de tots els actes i va oferir una extensa entrevista a Joan Buades, ex-membre de la Mesa Permanent.

També programa amb motiu de la Declaració de la Renda 1991, espai que girà entorn a l'Objecció. També es va presentar el llibre de Miquel Angel Lladó Ribes «Bagdad, un conte desfet» i es va presentar la campanya contra la celebració del Quinto Centenario.

BARCELONA 92

Amb motiu de les Olimpíades de Barcelona 92, a partir de juliol començarà un programa que substituirà a «Fútbol d'aquí» i que baix el títol de «Barça 92» ens acostarà els actes olímpics que es faran a la capital catalana durant l'estiu.

PROGRAMACIÓ D'ESTIU

Amb l'arribada de l'estiu canviem horaris i programes. Estau atents a la nova programació o al contrari vos podreu trobar amb moltes sorpreses.

Desagradables o no. Això ja va a gust del/la consumidor/a de picornells.

ENTREVISTA A L'EX COORDINADOR D'AQUESTA REVISTA

Amb motiu del X aniversari de la revista Campanet, el nostre (ara ja ex), diré va entrevistar al que fins ara havia estat coordinador de la «Campanet». En l'entrevista Jaume Morell va mostrar la seva satisfacció per que a Campanet hi ha tres mitjans de comunicació (Correu Verd, Ràdio Picornell i Campanet). El coordinador va rectificar les afirmacions que s'havien fet al n° 60 de la seva revista segons dels quals R. Picornell mai no havia

informat de la revista Campanet en les seves emissions.

Aclaracions fetes, aigua passada. En fi des d'aquí sort a la nova direcció d'aquesta revista local.

REVISTA CAMPANET. JULIOL-AGOST 1992 ACTIVITATS RÀDIO PICORNELL. RÀDIO PICORNELL AL MICRÒFON

ENTRA EL NOU EQUIP DIRECTIU

Dia 1 de juliol varen pendre possessió dels seus càrrecs dels nous membres del Consell Directiu. La nova Directora Catalina Rosselló es va presentar davant les diferents entitats locals, institucions, partits polítics i mitjans de comunicació. Guillem Mora es va despedir de l'equip en la reunió de dia 22 de juny.

ARRIBA UNA SUBVENCIÓ

A la fi arribà una subvenció promesa des de feia temps. Fou de 75.000 ptes. i va venir de la Conselleria Adjunta a la Presidència del Govern Balear. Moltes gràcies.

CORREU VERD

Dins el darrer número de la nostra revista Correu Verd hi podeu trobar un interessant reportatge sobre les recollides de paper i roba i el que fa la fundació Deixalles amb el material recollit. Un reportatge sobre la Cimera de Rio, la capa d'ozó i una entrevista a la secretària del BEC centren els principals punts del n° 24 del nostre butlletí informatiu.

RECOLLIDA

La darrera de l'estiu: dissabte dia 29 d'agost i la primera de la tardor serà el dissabte dia 31 d'octubre.

CRÒNICA DE LA TERCERA EDAT

ACTIVITATS DE LA TERCERA EDAT

DEL 7 D'ABRIL AL 19

El dia 7 d'abril en el «Foro de Mallorca» hi va haver un dinar de fraternitat amb les associacions d'es Raïguer amb assistència de membres de la Junta directiva i socis, un total de dotze. La Conselleria de Cultura del Govern Balear obsequià amb una placa totes les associacions de la comarca que hi eren presents.

Dia 13 d'abril. Excursió a Sóller i al Port: berenar a Valldemossa, dinar al Port de Sóller. A la tarda, visita a la fira de rams, després a «Pryca», feren algunes compres i tornaren a Campanet.

Dia 19 d'abril. A la nit de la festa de Pasqua i en el saló de cultura, amenitzat amb un conjunt de Manacor, hi va haver ball de la tercera edat, es va convidar tot el poble. Va esser una vetllada molt animada i amb molta participació. L'entrada era gratuïta per tothom. Es va rifar una porcella per pagar les despeses.

MAIG - SETÈ ANIVERSARI

Dia 20 a les nou del matí, ofici solemne per tos els difunts de l'any. Hi varen assistir la majoria de socis i també convidats d'altres pobles veïnats. A la sortida i al mig de la plaça, s'obsequià als assistents amb un refresc i begudes. Acte seguit, s'emprengué la marxa fins al restaurant «Es Figueras», berenaren i tornaren seguir fins al Port d'Andratx es recrearen i, altra vegada, marxa amb l'autocar fins al restaurant «El Cruce» de Vilafranca, hi dinàrem, d'arròs brut i porcella, begudes, cafè, suc i xampany. Es podia triar entre 8 plats diferents. Hi ha una cosa que cal destacar. El gelat que menjarem va esser regalat pel gendre de l'amo en Pere Antoni «Corritx». El xampany el va regalar la casa. El preu fou unes 1.500 pessetes per persona. En total foren 273 entre socis i convidats. Un dels convidats era el Sr. Godino, en representació del Sr. Gabriel Canyelles, el Sr. Socies, com a President de les Associacions de la tercera edat, representants de pobles veïnats, alguns regidors en representació de les forces polítiques de Campanet, i el batle, que per un mal entès no hi va poder assistir (Francesc Aguiló). També hi estaven convidats, els directors de la Caixa i Banca March.

VIATGE A GALÍCIA

Del 7 al 14 de maig. A l'aula de la tercera edat d'Inca en representació dels associats de la comarca i a la qual hi havia una representació de Campanet, es va fer els dies 7 al 14 de maig una excursió a Galícia, portant la imatge de la Mare de Déu de Lluc fins al poble Carinyo, al cap Ortegal, per deixar-la allà en commemoració del naufragi del vaixell mallorquí de l'any 1907. Després de la missa que oferiren als que havien mort, a l'església, entregaren la imatge de la Verge de Lluc, com un record de Mallorca. Després visitaren el Cap Ortegal i tiraren un ram de flors al lloc del naufragi. Retornaren al poble de Carinyo i els obsequiaren amb un excel·lent dinar de germanor. Assistiren autoritats provincials i locals, i el batle. El Conseller de Cultura en nom del Sr. Fraga, els obsequià amb un petit regal a tots els assistents.

Durant els altres dies visitaren part de les Ries Gallegas, arribaren fins a la frontera Portuguesa, visitaren dues vegades Portugal per fer bones compres: El dia 12 a la tarda, la tercera edat del poble de la Guàrdia, els va convidar a un refresc, tapes de peix, etc. Acte seguit, i a la plaça del poble, hi va haver balls típics de Galícia, amb els sons de les gaites gallegues, a honra nostra, en els quals també la gent hi prengué part.

Arribaren al poble i foren rebuts per l'batlessa i el president de la tercera edat, els reberen amb un passacarrers, sonant les característiques gaites. Hi havia més de 800 persones que esperaven per celebrar-ho amb nosaltres.

ESPORTS

II TORNEIG TENNIS FESTES SANT VICTORIÀ 1992

Els mesos de maig i juny, i organitzat i patrocinat per l'Ajuntament de Campanet, va tenir lloc la celebració del II Torneig Festes de Sant Victorià 1992, amb caràcter obert i tenint en compte el reking de classificació.

La primera jornada va esser eliminatòria, passant els guanyadors a la categoria A i els perdedors a la categoria B.

El dubte que es plantejava era veure si sortia qualque jugador capaç de derrotar algú dels primers classificats en anteriors torneigs. I això no va succeir. Els pronòstics es varen complir quasi amb al seva totalitat i els resultats no canviaren gaire dels dos anteriors torneigs celebrats a aquesta pista.

Les semifinals les varen jugar Miquel Alemany contra Guillem Alemany i Toni Aguiló-Pep Candel. Hi havia interès en veure si en Pep Candels seria capaç de derrotar a Toni Aguiló i accedir per primera vegada la fina. No va esser així. Toni Aguiló en 3 sets derrotava a Candel i es presentava per tercera vegada a la final on trobava com sempre la figura indiscutible de Miquel Alemany, guanyador de les dues competicions anteriors. El resultat de 6-2, 6-4 a favor d'aquest demostrava clarament que en Miquel, a hores d'ara, no té rival que el pugui derrotar a Campanet.

El dia següent d'aquest partit, en Miquel jugava i guanyava la final del torneig obert de la UNI a Alcúdia, demostrant que el

pas del temps no ha minvat la seva provada qualitat.

La classificació a la categoria A va esser la següent:

1. Miquel Alemany
2. Antoni Aguiló
3. Pep Candel
4. Guillem Alemany
5. Francesc Aguiló
6. J.J. Cosano
7. Jaume Estrany
8. Eloi Candel

La classificació a la categoria B va esser la següent:

1. Jaume Pomar (Fill)
2. Antoni Campins
3. Rafel Solivelles
4. Francesc Tortella

En un futur s'hauran de cercar noves fórmules de competició que la facin més emocionant i que donin alguna sorpresa quant a resultats. Podem destacar finalment l'èxit de participació, —26 jugadors— i l'entrega de premis amb sopar a la piscina municipal.

Durant aquests passats mesos de febrer, març i abril, ha tengut lloc i organitzat pel Bar del Poliesportiu, el segon Torneig de Tennis, per a jugadors locals.

Es va dividir els jugadors amb dues categories, tenint en compte els resultats del torneig anterior.

Miquel Alemany, màxim favorit per el triomf final abans d'iniciar-se el torneig va fer bons els pronòstics i va guanyar la final, encara que amb més dificultats de les previstes per un doble 6-4.

Antoni Aguiló, sots-campió, va demostrar que l'edat no l'afecta a l'hora de derrotar amb autoritat els altres jugadors locals i va confirmar-se com a segon millor jugador local. Pep Candel també va confirmar els pronòstics i es va classificar en tercer lloc, demostrant molt bona con-

dició física i un tennis preciosista.

El torneig ha servit per animar un poc més a la creixent afecció local a aquest esport i ens ha mostrat alguna figura del futur com Na Maria Tortella, de 13 anys, que va fer sost-campiona de la categoria B, amb un tennis d'alt nivell, i que quan agafi un poc més de potència física —un any o dos mes— guanyarà clarament a bastants de jugadors masculins de la categoria A.

Les classificacions finals varen esser les següents:

Categoria A:

1. Miquel Alemany
2. Antoni Aguiló
3. Josep Candel
4. Guillem Alemany

Categoria B:

1. Jaume Pomar
2. Maria Tortella

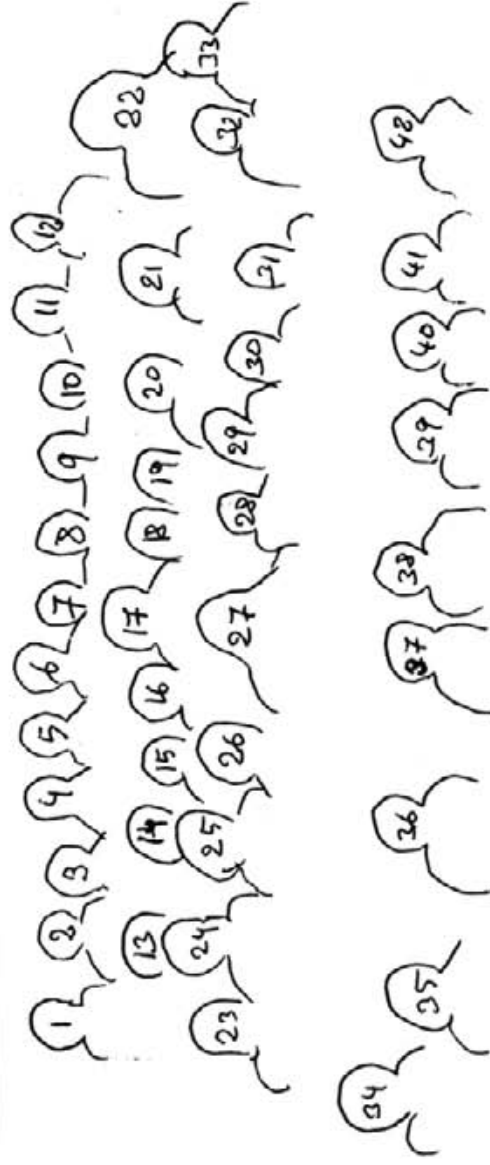
Dobles

1. Pep Candel-Jaume Estrany
2. Miquel Alemany-Maria Tortella.

En definitiva, aquest torneig ha servit per demostrar que el nivell del tennis local ha augmentat, i s'ha començat a parlar de la creació d'un club de tennis.

L'excel·lent labor de l'Ajuntament, organitzant i copatrocinant cursets de tennis per a menors, és una bona mesura de cara a l'augment de l'afecció per aquest esport i que aquests tinguin una preparació adequada.

ESCOLA DE CA SES MONGES. ANY 1952

1. Antonia «Butxacota», 2. Catalina «Xaramiera», 3. Catalina Pixa, 4. Francesca «de cas netge», 5. Apolonia «Coixina», 6. Joana «Butxacota», 7. Joana «Quart», 8. Catalina «Xareca», 9. Francesca «Corritxa», 10. Maria «Beteta», 11. Isabel de «Son Estrany», 12. Magdalena «Tintorena», 13. Maria «Ponset», 14. Margarida «Pixa», 15. Margalida «de Sa Canova», 16. Catalina «Tomassa», 17. Antonia «Quart», 18. Joana «Catanya», 19. Monserrat «Garinda», 20. Maria «Parisa», 21. Joana «Xareca», 22. Sor Antonia, 23. Eilonor «Amer», 24. Catalina «Biela», 25. Magdalena, 26. Francesca «Beteta», 27. Sor Paula, 28. Francesca «Celis», 29. Catalina «Vives», 30. Rosa «Guixa», 31. Margarida «Tintorena», 32. Catalina «Covonera», 33. Catalina «Floreta», 34. Magdalena «Garinda», 35. Catalina «Xarreta», 36. Catalina «Porreta», 37. Margarida «Arrom», 38. Joana «Quart», 39. Margarida «de cas netge», 40. Maria «Catanya», 41. Joana «de sa Pobla», 42. Maria «Menorc».

Fotografia prestada per madò «Biela»